

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөд бүсийн төв- Өмнөговь аймгийн Онцгой байдлын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОМА-2025/156/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Даланзадгад хот 2024 он</p>	<p>Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр Утас: 70533539 Цахим хаяг: usukhbayarts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Т.Хонгорзул Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn Аудитор: П.Санчиргарав Утас: 70533552 Цахим хаяг: Sanchirgaravp@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ.....	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	
Аудитын гол асуудал	
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	3
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	9
5.3 Зөвлөмж	10
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
АДБОУС	Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт
ТБОНӨХБАҮХАТХ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
ГТУА	Гал түймэр унтраах анги

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	844,849,371.63	1,231,358,653.61
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	15,000,000.00	12,500,000.00
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	15,000,000.00	12,500,000.00
3121	Төгрөг	15,000,000.00	12,500,000.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	15,000,000.00	12,500,000.00
33	АВЛАГА	170,000,000.00	648,114,753.00
335	Бусад авлага	170,000,000.00	648,114,753.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	170,000,000.00	648,114,753.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	659,849,371.63	570,743,900.61
351	Түүхий эд материал	288,474,230.63	356,816,908.61
35110	Тусгай зориулалттай материал	288,396,130.63	356,690,908.61
35130	Эм боох материал	78,100.00	126,000.00
354	Хангамжийн материал	370,405,141.00	212,956,992.00
35410	Бичиг хэргийн материал	269,820.00	1,429,820.00
35420	Аж ахуйн материал	26,158,562.00	58,290,962.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	8,165,000.00	72,165,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	335,811,759.00	81,071,210.00
35600	Мал амьтад	970,000.00	970,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,892,390,854.65	9,228,881,189.61
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,892,390,854.65	9,228,881,189.61
392	Биет хөрөнгө	7,596,555,854.61	8,933,236,189.53
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,962,617,728.68	3,243,812,090.68
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-838,970,838.55	-899,240,767.15
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	7,963,455,627.33	8,524,555,007.33
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,401,132,094.18	-3,289,620,317.50
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,118,940,302.00	1,740,665,302.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-356,605,324.81	-580,713,498.21
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	227,570,109.00	358,572,109.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-106,535,587.00	-187,266,143.78
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	38,392,600.00	38,392,600.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-11,176,667.86	-15,920,192.84
393	Биет бус хөрөнгө	295,835,000.04	295,645,000.08
39301	Программ хангамж	950,000.00	950,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-189,999.96	-379,999.92
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	295,075,000.00	295,075,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,737,240,226.28	10,460,239,843.22
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,737,240,226.28	10,460,239,843.22
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,737,240,226.28	10,460,239,843.22
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,267,255,835.92	1,267,255,835.92
51101	Өмч: - төрийн	1,267,255,835.92	1,267,255,835.92
512	Хуримтлагдсан үр дүн	7,089,469,195.41	8,812,468,812.35
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	7,089,469,195.41	7,089,469,195.41
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	1,722,999,616.94
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	380,515,194.95	380,515,194.95
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,737,240,226.28	10,460,239,843.22

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,340,599,699.72	12,430,746,364.99
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	976,097,279.72	2,386,041,046.99
120	Нийтлэг татварын бус орлого	721,694,285.82	1,328,483,046.99
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	359,114,900.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	359,114,900.00	00.00
122	Тусламжийн орлого	254,402,993.90	1,057,558,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	254,402,993.90	1,057,558,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,364,502,420.00	10,044,705,318.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,902,918,400.00	5,884,005,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,887,918,400.00	5,871,505,900.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	15,000,000.00	12,500,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,461,584,020.00	4,160,699,418.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	33,083,180.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,121,689,500.00	3,930,303,738.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,380,000.00	197,312,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	309,514,520.00	00.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	6,297,890,835.04	10,490,602,628.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,297,890,835.04	8,895,847,805.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,672,713,798.85	8,713,401,621.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,199,817,979.90	4,852,717,817.93
210101	Үндсэн цалин	1,475,079,200.00	3,004,813,314.05
210102	Нэмэгдэл	1,603,952,779.90	1,510,103,903.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	42,471,000.00	44,715,000.00
210104	Урамшуулал	78,315,000.00	293,085,600.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	83,756,733.20	188,170,141.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,770,433.20	85,577,831.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,340,900.00	2,387,798.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,072,600.00	1,156,640.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	268,200.00	1,156,540.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	63,304,600.00	97,891,332.12
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	137,781,021.67	150,315,105.23
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,629,494.99	37,097,100.00
210302	Түлш, халаалт	90,732,764.68	105,424,290.23
210303	Цэвэр, бохир ус	12,418,762.00	7,793,715.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	147,384,260.00	510,169,011.00
210401	Бичиг хэрэг	12,193,400.00	48,516,175.00
210402	Тээвэр, шатахуун	121,386,560.00	278,703,168.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,235,200.00	1,595,179.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,569,100.00	181,354,489.00
2105	Нормативд зардал	244,197,063.00	443,869,234.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,449,498.00	8,137,700.00
210502	Хоол, хүнс	118,213,745.00	328,431,534.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	122,533,820.00	107,300,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	319,893,135.00	684,578,649.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	86,105,522.00	200,000.00
210604	Урсгал засвар	233,787,613.00	684,378,649.00
2107	Томилолт, зочны зардал	27,109,520.00	80,328,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	27,109,520.00	80,328,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,521,936.04	76,603,318.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	73,274,607.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,529,864.04	1,522,999.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	187,800.00	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,804,272.00	1,772,712.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,509,252,150.04	1,726,649,845.04
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	258,402,993.90	413,943,247.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	47,347,500.00	54,176,191.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,203,501,656.14	1,258,530,407.04
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	625,177,036.19	182,446,183.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	623,813,700.00	181,942,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	623,813,700.00	181,942,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,363,329.19	503,283.72
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,363,329.19	503,283.72
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	1,594,754,823.01
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	1,594,754,823.01
220001	Барилга байгууламж	00.00	940,500,000.00
221001	Их засвар	00.00	257,229,769.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	42,708,864.68	1,940,143,736.94
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	414,806,818.77	217,144,120.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	130,756,818.77	01.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	284,050,000.00	217,144,120.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-414,806,818.77	-217,144,120.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-372,097,954.09	1,722,999,616.94

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	5,618,905,413.90	11,102,263,318.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	254,402,993.90	1,057,558,000.00
122	Тусламжийн орлого	254,402,993.90	1,057,558,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	254,402,993.90	1,057,558,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,364,502,420.00	10,044,705,318.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,902,918,400.00	5,884,005,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,887,918,400.00	5,871,505,900.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	15,000,000.00	12,500,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,461,584,020.00	4,160,699,418.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	33,083,180.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,121,689,500.00	3,930,303,738.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,380,000.00	197,312,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	4,863,532,226.90	8,060,839,807.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,863,532,226.90	8,060,839,807.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,238,355,190.71	7,230,278,870.28
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,206,189,813.10	4,919,895,791.05
210101	Үндсэн цалин	1,475,079,200.00	3,004,813,314.05
210102	Нэмэгдэл	1,610,324,613.10	1,577,281,877.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	42,471,000.00	44,715,000.00
210104	Урамшуулал	78,315,000.00	293,085,600.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,384,900.00	120,992,168.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,398,600.00	21,284,579.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,340,900.00	2,387,798.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,072,600.00	1,156,640.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	268,200.00	1,156,640.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	63,304,600.00	95,006,511.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	137,781,021.67	150,315,105.23
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,629,494.99	37,097,100.00
210302	Түлш, халаалт	90,732,764.68	105,424,290.23
210303	Цэвэр, бохир ус	12,418,762.00	7,793,715.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,962,300.00	268,043,367.00
210401	Бичиг хэрэг	10,658,000.00	45,197,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,500,000.00	57,903,168.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,235,200.00	1,595,179.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,569,100.00	163,348,020.00
2105	Нормативт зардал	110,588,593.00	446,317,134.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,527,598.00	8,185,600.00
210502	Хоол, хүнс	107,060,995.00	328,431,534.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	109,700,000.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	302,066,613.00	689,095,240.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	68,000,000.00	200,000.00
210604	Урсгал засвар	234,066,613.00	688,895,240.00
2107	Томилолт, зочны зардал	27,109,520.00	80,328,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	27,109,520.00	80,328,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,521,936.04	76,603,318.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	73,274,607.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,529,864.04	1,522,999.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	187,800.00	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,804,272.00	1,772,712.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	333,750,493.90	478,688,247.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	258,402,993.90	413,943,247.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	75,347,500.00	64,745,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	625,177,036.19	830,560,936.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	623,813,700.00	181,942,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	623,813,700.00	181,942,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,363,329.19	503,283.72
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,363,329.19	503,283.72
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	07.00	648,114,753.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	07.00	648,114,753.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>755,373,187.00</u>	<u>3,041,423,511.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>740,373,187.00</u>	<u>3,043,923,511.00</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>740,373,187.00</u>	<u>3,043,923,511.00</u>
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	740,373,187.00	3,043,923,511.00
220001	Барилга байгууламж	00.00	940,500,000.00
221001	Их засвар	94,000,000.00	257,229,769.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	362,323,187.00	1,846,193,742.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-740,373,187.00</u>	<u>-3,043,923,511.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	15,000,000.00	-2,500,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	15,000,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	15,000,000.00	12,500,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,267,255,835.92	380,515,194.95	7,089,469,195.41	8,737,240,226.28
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,267,255,835.92	380,515,194.95	7,089,469,195.41	8,737,240,226.28
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,267,255,835.92	380,515,194.95	7,089,469,195.41	8,737,240,226.28
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	1,722,999,616.94	1,722,999,616.94
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,267,255,835.92	380,515,194.95	8,812,468,812.35	10,460,239,843.22

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,863,343,000.00	5,862,839,716.07
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,863,343,000.00	5,862,839,716.07
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,863,343,000.00	5,862,839,716.07
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,419,644,500.00	4,419,609,614.05
210101	Үндсэн цалин	3,004,848,200.00	300,481,314.05
210102	Нэмэгдэл	1,131,080,700.00	1,131,080,700.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	44,715,000.00	44,715,000.00
210104	Урамшуулал	239,000,600.00	239,000,600.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	105,888,500.00	105,888,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,811,100.00	15,811,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,860,700.00	1,860,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	930,600.00	930,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	930,600.00	930,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	86,355,500.00	86,355,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	150,533,700.00	150,315,105.23
210301	Гэрэл, цахилгаан	37,097,100.00	37,097,100.00
210302	Түлш, халаалт	99,964,500.00	105,424,290.23
210303	Цэвэр, бохир ус	13,472,100.00	7,793,715.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,890,900.00	6,890,878.79
210401	Бичиг хэрэг	2,191,000.00	2,191,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	735,200.00	735,178.79
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	3,964,700.00	3,964,700.00
2105	Нормативд зардал	151,650,000.00	151,650,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,685,600.00	1,685,600.00
210502	Хоол, хүнс	149,964,400.00	149,964,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,011,045,000.00	1,011,045,000.00
	Багаж техник хэрэгсэл	50,000,000.00	50,000,000.00
210604	Урсгал засвар	961,045,000.00	961,045,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,990,400.00	11,740,618.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8454000	8411907
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,538,300.00	1,522,999.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	187,800.00	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,810,300.00	1,772,712.00
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,700,000.00	5,700,000.00
	Хичээл үйлдвэрлэл дадлага	5,700,000.00	5,700,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	8,162,900.00	8,162,900.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	8,162,900.00	8,162,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,162,900.00	8,162,900.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	190	169
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	182	162
620003	Үйлчлэх ажилтан	7	6

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,218,257,418.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	500,286,177.00
210101	Үндсэн цалин	446,201,177.00
210102	Нэмэгдэл	54,085,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,103,668.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	5,473,479.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	527,098.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	226,040.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	226,040.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,651,011.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	272,169,168.00
210401	Бичиг хэрэг	43,006,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	57,903,168.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	860,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	170,400,000.00
2105	Нормативд зардал	294,667,134.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,500,000.00
210502	Хоол, хүнс	178,467,134.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	109,700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	483,292,302.00
210604	Урсгал засвар	483,292,302.00
2107	Томилолт, зочны зардал	80,328,500.00
210701	Гадаад албан томилолт	80,328,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	64,862,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	64,862,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	472,988,247.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	413,943,247.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	59,045,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	166,780,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	166,780,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	166,780,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,867,779,522.00
220001	Барилга байгууламж	940,500,000.00
221001	Их засвар	734,001,569.00
222001	Тоног төхөөрөмж	545,163,200.00
224001	төвлөрүүлэх шилжүүлэг	648,114,753.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,057,558,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,930,303,738.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	197,312,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,083,180.00

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгө хөрөнгө	15,000.00	12,500.00	2,500.0
Авлага	170,000.00	648,114.73	-478,114.73
Бараа материал	659,849.40	570,743.90	89,105.50
Үндсэн хөрөнгө	7,892,390.80	9,228,881.20	-1,336,490.40
Нийт хөрөнгө	8,737,240.20	10,460,239.80	-1,722,999.60
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,267,255.84	1,267,255.84	0.00
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	8,737,240.20	10,460,239.80	-1,722,999.60

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 12,304.9 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад алдааг залруулсан.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн шуудан холбоо, интернэтийн зардлыг 3,638,731.69 төгрөгөөр илүү тайлагнасан,
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг мөнгөн гүйлгээний тайлантай тулган баталгаажуулахад тохируулж, тайлагнаагүй байгаа нь УСНББОУС-1 "Санхүүгийн тайлангийн толилуулга," болон нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгааг залруулсан байна.

Аудитаар нийт 1,495,296.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн байна.

5.1 Төлбөрийн акт

Тайлант онд төлбөрийн акт тогтоогүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар илэрсэн зөрчилд 4 албан шаардлага өгсөн.

Цаашид давтан гаргахгүй байвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Илрүүлэлт: Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас 1,920.0 мянган төгрөгөөр алба хаагчдын хүүхдүүдийг даатгалд хамруулж төсвийн хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "Үнэн зөв байх", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэсэн заалт, Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн 190 тоот тушаалтай тус тус нийцээгүй байна.

Илрүүлэлт: Бичиг хэргийн зардлаас 1,452.0 мянган төгрөгөөр санхүүгийн программын лиценз, урсгал засварын зардлаас 460.0 мянган төгрөгөөр зочид буудлын төлбөр, 30.0 мянган төгрөгөөр хог хаягдлын хураамжид зарцуулж, төсвийн хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "Үнэн зөв байх", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэсэн заалт, Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн 190 тоот тушаалтай тус тус нийцээгүй байна.

Илрүүлэлт: Тайлант онд 11,000.0 мянган төгрөгийн гарын бэлэг, 19,200.0 мянган төгрөгийн хөшөө худалдан авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.7-д "Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөг, ойн баярт зориулж зарцуулахыг хориглоно", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5-д "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах" гэж заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Илрүүлэлт: Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг <https://shilendans.gov.mn/> сайтад байршуулсан мэдээлэлтэй тулган баталгаажуулахад цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 677,552,287 төгрөгийн 17 зарлагын мөнгөн гүйлгээ, 783,682,062 төгрөгийн 4 орлогын гүйлгээг мэдээлээгүй, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдэлд мэдээлэл, Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт, Байгууллагын батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт, худалдан авах ажиллагааны тайланг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээн зүйлийн 4.1.3 "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.5 "Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр" гэж заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага өглөө.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн зөрчилд 1 зөвлөмж өгсөн. Үүнд:

Илрүүлэлт: Тайлант хугацаанд орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар сургуулийн сургалтын танхим тохижуулах ажил, гамшигт тэсвэртэй сургалтын хэрэглэгдэхүүн бэлтгэх ажлыг худалдаан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тодотгож тусгалгүй шууд гэрээ байгуулсан байна. **Өгсөн зөвлөмж:** Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгах зөвлөмж хүргүүлэх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 10 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Зардлыг зөрүүтэй бүртгэсэн	1	3,638.7			1	3,638.7	1	3,638.7				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг тохируулаагүй тайлагнасан	1	8,666.2			1	8,666.2	1	8,666.2				
Дүн	2	12,304.9			2	12,304.9	2	12,304.9				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Зардалтай холбоотой	2	3,862.0			2	3,862.0						
Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой	1	0					1	0				
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуультай холбоотой	1	30,200.0			1	30,200.0						
Дүн	4	36,198.6			3	34062.0	1	0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын гүйлгээ	1	1,461,234.35			1	1,461,234.35		
Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдэл	1	0						
Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт, Байгууллагын батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт	1	0						
Худалдан авах ажиллагааны тайлан	1	0						
Дүн	4	1,461,234.35			1	1,461,234.35		